

יום שלישי י"ב סיון תש"ע
25 מאי 2010

לכבוד
מדריכים למתמטיקה
מורים למתמטיקה

שלום רב,

הנדון: ערכת הערכה במתמטיקה בתחום מספרים ופעולות בשברים

למכתב זה מצורפת ערכת הערכה במתמטיקה לבוגר כיתה ד' בתחום מספרים ופעולות בשברים. ערכת ההערכה נבנתה על-פי הנושאים והדגשים, שיש ללמוד בכיתה ד' בנושא השבר הפשוט על-פי תכנית הלימודים. הערכה כוללת שאלון לתלמיד ומחוון לבדיקה. הערכה מיועדת למורים כדי שיוכלו לקבל תמונה כללית על הידע המצופה מתלמידיהם בסיום כיתה ד' בנושא השבר הפשוט, ועל המידה בה יושמו בהוראה ובלמידה של נושא זה תכנית הלימודים החדשה והדגשים שהוצגו על-ידי הפיקוח על המתמטיקה במהלך השנים האחרונות. השאלון לתלמיד כולל שאלות בכל רמות החשיבה: ידע וזיהוי, חשיבה אלגוריתמית, חשיבה תהליכית הכוללת יישום בבעיות בעלי מבנה מוכר ותובנה חשבונית ו שאלות שנדרש בהן חיפוש פתוח ויכולת הנמקה. הערכה נכתבה כדי לסייע למורים לתכנן את ההוראה ואת הדגשים שיש לתת בלמידה, הן בעבודה כיתתית והן בעבודה פרטנית בתחום המתמטיקה. ערכת ההערכה בנושא השברים לכיתה ד' היא חלק ממערכת הערכה כוללת בנושא השברים שתתפרסם בקרוב. המערכת הכוללת תכיל, בנוסף לשאלון לבוגר כיתה ד', גם שאלון לבוגר כיתה ה' ושאלון לבוגר כיתה ו'- כולם בתחום השברים. לכל שאלון יצורף מחוון, ולערכה הכוללת יפורסם מדריך למורה שיכלול ניתוח השאלות ותשובות תלמידים והארות נוספות למורים.

כאמור, לערכה מצורף מחוון שמטרתו לאפשר למורים לקבל ציונים שישקפו את הידע של התלמידים בתחום השברים במבחן אובייקטיבי – חיצוני. יחד עם זאת, למרות שהערכה מאפשרת לתת ציון לתלמידים, אין הכוונה שהערכה תשמש להערכה אישית של התלמידים בסיום השנה. אנו סבורים שהמשקל המרכזי בהערכה אישית של תלמיד בבית הספר היסודי צריך להיות מבוסס על כלי הערכה מגוונים שהמורים בוחרים ומתאימים לסגנון הלמידה ולדגשים הניתנים בהוראה בכיתה.

אנו רואים חשיבות רבה במתן האפשרות לתלמידים להביע את ידיעותיהם בזמן סביר וללא לחץ. יש להקדיש לשאלון שיעור כפול או לפצל את העבודה בו לשני שיעורים. אנו מבקשים מהמורים להפעיל שיקול דעת המבוסס על היכרות עם תלמידיהם, ולאפשר בהתאם לכך התאמת זמן והשלמת השאלונים באופן שעבודות התלמידים תשקפנה את הידע שלהם.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף המפמ"רים
הפיקוח על הוראת המתמטיקה

יש חשיבות רבה לכך שהמורים יוכלו להקדיש את הזמן הראוי לבדיקת עבודות התלמידים, לניתוח האסטרטגיות והשגיאות של התלמידים ולדיון מעמיק במשמעויות הפדגוגיות הבית ספריות והכיתתיות הנגזרות מעבודות התלמידים. לכן, מומלץ להקדיש זמן בימי ההיערכות בקיץ לניתוח עבודות התלמידים.

אנו מקווים שהערכה תשמש לכם ככלי עזר בעבודתכם.

לשאלות ולהדרכה תוכלו לפנות לצוותי ההדרכה בכל מחוז או לפיקוח על המתמטיקה.

בתודה ובברכה,

תמי גירון
מדריכה ארצית למתמטיקה
בבתי הספר היסודיים

ד"ר חנה פרל
מפמ"ר להוראת המתמטיקה